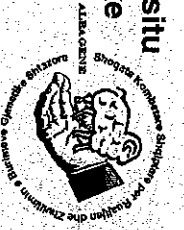
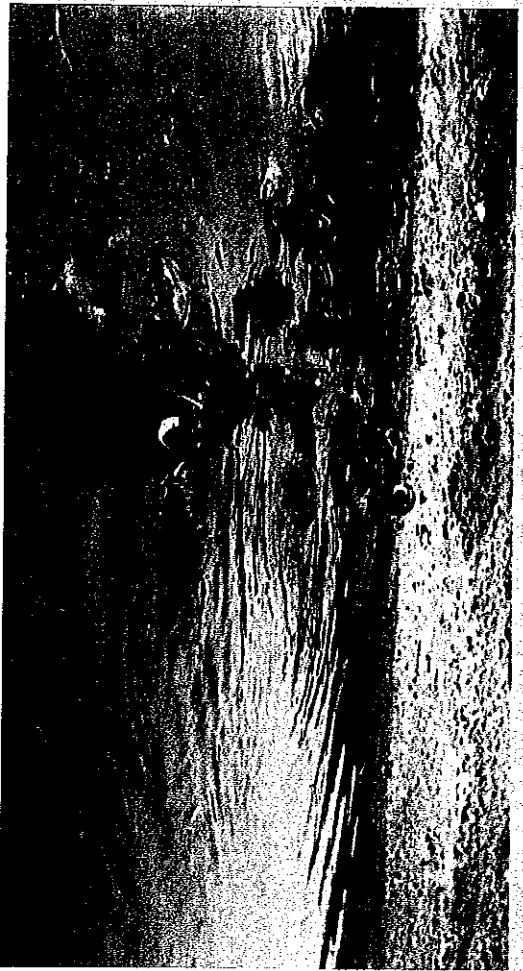

Zhvillim i kapaciteteve per ruajtjen In-situ
dhe perdorimin e burimeve gjenetike
shtazore te fermes
FAO
TCP/ALB/3001 (A)

BUALLICA e SHQIPERISE

Buallica Shqiptare

® ALBAGENE

Prof.Dr. Kristaq Kume
Prof.Ass.Dr. Lumturi Papa
Mes. Figjiri Tahiri

**BUALLICA
E**

SHQIPERISE

Albanian Buffalo

Tiranë 2007

Kanë shkruar për buallicën

"Të mbetat kryesore të blegtorisë sonë dhe vijat themelore të përmirësimit"

V. 1936. Tiranë, Shtypshkronja Shkodra N.453 f. 125 -128

Dr. Vasi Samimi

Ndër të gjithë kafshët shtëpiake është ato të punës, në Shqipëri vëndin e parë e zënë buallicat.... Di ç'ë dijmë buajt e buallicat e Shqipërisë, ma të mirë, gjënden në fushën e Myzeqesë, tue fillue nga Kavaja e deri në Fier. Kjo pjesë përndimore e vendit tonë, meqënëse përmban më shumë kënetë, liqej të vegjël e pellgje dhe, nga ana tjetër me qënë se ka një klimë të nxehtë e të gjatë në stinën verore, për rritjen e këtyre kafshëve është adaptë.....

.....Një cilësi tjetër e mirë e këtyre asht, pse kanë një organ digjektiv shumë të fortë dhe se ushqimet ma t'ashpra që marrin si zunkth, dega misri e të tjera këso dore, i tretin me lehtësi, sq që asnjë kafshë tjetër shtëpiake nuk është në gjëndje me transformue këtë lëndë t'ashpra në prodhime ekonomike. Ky transformacion i lëndëve voluminoze, e të pasuna nga celulozi mund të bahet vetëm prej buallicaveit. Me gjithë që ky lloj i kafshëve ushqehet me keto ushqime të lirca, prap se prap na jep një sasi të madhe

It has been written for the buffalo

"The main shortages of our livestock and principal lines of improvement"

V. 1936. Tirana, Typewriter Shkodra, No. 453, p. 125-128

Dr. Vasi Samimi

"Amongst all domestic animals used for work in Albania, first place is taken by buffalos. As known the best buffalos are in the field of Myzeqe, beginning from Kavaja to Fier. Since, in this western part of our country, there are a few swamps, small lakes and puddles and on the other hand, as, there is a hot weather during all summer season, this climate is very good for growing these animals

Another good feature of these animals is very strong digestive organ, which is able to digest very rough feeds like rush, maize stalk, etc, that no any other domestic animal is able to convert these feeds in dairy products. This conversion of voluminous feeds, cellulose richened, can be only made by buffalos. Although, this animal is fed with cheap feeds, it gives a large amount of dairy products like, meat, milk and draught power. In addition, the skin is very valid in the tanned industry

prodhimesh ekonomike si mish, qumësht, punë etj. Gjithashtu na jep dhe lekurën e cilja n'industrië e të regjunit asht shumë e vlefshme....

.....Ritja e buallcave me qenëse ka humb randesinë në të gjitha shtetë e Europës, studimet për të nuk janë aq të përparueme sa për degët e tjera blegtorale. Për këtë katshtë të fortë shtëpijake ka ende shumë probleme pa u zberthye. Shumë funksionime fiziologjike të tyre, si intensiteti i rritjes, mënyra e zgjerimit dhe zgjatimit, konstitucioni, efekti i hormonevet, karakteristikat e ushqimeve e të prodhimit, koeficienti i tretjes dhe shumë cilësina morfologjike janë tema që kërkojnë zberthim....

..... Sa për përmirësimin e buallcave, këshillojme seleksionimin dhe në këtë pikëpamje bashkohem me mendimin e cfaqun prej Prof.Dr. Fotichia Italian i cili më rasën që ka barnun një studim zooteknik në vëndin tonë ka keshilluar mos sjelljen e damazëve nga jashtë për nderzimin të këtij llaji të katshtëvet....

"Buletini Teknik"

V.1943, Nr. 1, f. 136

Dr. Myslym Selenica

Pasuria blegtorale e Kosoves

Butalinet. Janë edhe këta te shumte e me cilësira si te tonet, te Shqipërise se vjeter, vetem me

4

As the growth of the buffalos has lost the importance in all of the European states, there are no advanced studies like in other scopes of livestock. There are a lot of questions to be studied. A lot of physiological functions like: growth rate, way of enlarging and lengthening, conformation, effects of hormones, characteristics of feed and production, digestion rate, and a lot of phenotypic features are the themes that are to be studied

With regard to the improvement of buffalos, One advice the selection and in this view point, I agree with the opinion showed by Prof. Dr. Fotichia, Italian, who has carried out a study in our country, has not advised the bringing of sires from abroad to inseminate this kind of animal

...
"Technical Bulletin"

V.1943, No. 1, p. 136

Dr. Myslym Selenica

Livestock wealth of Kosovo

Buffalos. "There are a great number of buffalos and their features are like of ours, of Old Albania, only with exception of fact that people of Kosovo pay more attention this animal than cattle because of this animal has developed three attributes of milk, meat and draught power and especially the latest one.

5

During the wintertime, the Kosovo covers buffalos as horses, in order to protect from cold weather since they are sensible. Buffalos are everywhere spread in Kosovo, especially, in the regions of Prizren, Rahovec, Ferizaj, Gjakova, Gjiçan and Pristina. In Kosovo, there are buffalos of body size and live weight almost equal to the buffalos of Myzeqe's area (Fier-Lushnje). Their butter, milk and meat are sold in market like dairy products of other species, even sometimes their price is higher. We are collecting other appropriate data to describe together with them prepared to buffalo of Old Albania, in general.

"Albanian Livestock",

Tirane 1940, p.48-50

Dr. Vasi Samimi Visoku

Buffalo population in a few Prefectures

The buffalos in Albania are generally grown in the belt of rivers, big lakes and swamps. There are three important centers for the growth of buffalos. Prefecture of Berat and Myzeqe's area take first positions, where 60 % of the whole buffalo population is reared. There are 12 741 heads in Berat or 3-4 heads/km2. There is no such a concentration of buffalos in any region of Albania.

tri qendra me rendesi per ritjen e buallicave. Nerrdhetete pare vien Prefektura e Beratit me zonat e Myzeqese, te cilat mbajne 60% te buallicave. Ne Berat kemi 12 741 khere buallica dhe ne cdo Km2 bien 3 – 4 khere. Ky densitet nuk shifet ne asnie vend te Shqipërisë. Qendrat kryesore per ritjen e buallicave ne Berat jane ne buzet e lumenjve: Seman, Shkumbin dhe liqeni i Karavas-tase. Ne shume vende te tjera gjenden prane pellgjeve, ujrave dhe projevete cilet lejoiene ritjen e buallicave. Buallicat ritjen per fuqi terheqese, masandel per prodhimin e qumeshtit dhe te mishit. Ne zonen e Lushnjes dhe Fierit (Seman) shpesh here rriten buallica me konformacion tujpor te shkelqyer. Kjo bukuri dalje harmoni tujpore e buallicave myzeqare u ka terhequr kureshtjen shume autorve. Prof. N. Foticcha (nga Universiteti i Napolit), Prof. B. Maymone (Drejtor i Institutit Zooteknik ne Rome) e Prof. M. Carpano (Keshilltar i Veterinarise) kane cfaqur admilimin per buallicat tona. Me te drejte mund te thuhet se nga pikpamje clesie tujpore ngas dhive, vijne buallicat. Ushqimi i ketyre kafsheve eshte mjaftte i thjeshte: u jepet kashte, bar, zunkth, ne dimmer miser e hime dhe gjithmone jetojne ne livadhe.

6

Main areas of growing are near rivers: Seman, Shkumbin and Lake of Karavasta. In many other areas, the buffalos are grown near puddles of water and torrents. They use for draught power, afterwards for milk and meat productions. Buffalos of excellent conformations are very often reared in the areas of Lushnja and Fier (Seman). The Beauty and body harmony of Myzeqes' buffalos have attracted the curiosity of many visitors. Prof. N. Foticcha (University of Naples- Italy), Prof. B. Maymone(Director of Zoo-technical Institute in Roma) and Prof. M. Carpano (Consultant of Veterinary) have shown the admiration to our buffalos. It is right to be said that from the qualitative viewpoint, buffalo conformation is ranked on second position behind goats. These animals are fed with straw, hay, rush and maize and bran in the wintertime. They always live in meadow.

Durres and Elbasan districts are second ones of rearing buffalos, 3378 and 2204 heads or 2-3 and 0,74 -1 heads / km2 respectively. Although the Prefecture of Korca is highly on sea level and the winter is cold, it has 2204 buffalos or 0,66 – 1 head/ km2. Maliq's Lake and Korca's plain are main centers of keeping buffalos. These animals as from

7

Qendra e dyte per ritjen e buallicave eshte Durresi dhe Elbasani. I pari zotton 3 378 khere dhe i dyti 2 204 khere buallica. Ne Durres ne cdo Km2 bien 2 – 3 khere buallica, kurse ne Elbasan takojne 0,74 – 1 khere. Prefektura e Korces megjithe qe eshte nalt nga deti dhe ftohte ne dimmer ka 2 204 khere buallica dhe ne cdo Km2 bien 0,66 – 1 khere. Liqeni i Maliciti dhe fusha e Korces jane qendrat kryesore ku mbahen buallicat. Keto kafshe si nga pikepamja e konformacionit ashtu edhe nga pikepamja e clesive ekonomike mbeten prapa nga buallicat e Myzeqese.

Qendren e tete e formojne Prefekturat e Vlores me 682 khere buallica dhe Shkodra me 164 dhe Tirana me 71 khere dhe Gjirokastra me 29 buallica. Sic shihet, ritja e buallicave ne keto Prefektura eshte sporadike dhe nuk paraqet ndonje rendesi ekonomike ne blegtorine shqiptare. Ne keto qendra ne cdo Km2 bien 0,5 – 1 buallica. Ne Prefekturat Diber dhe Kosove nuk ekzistojne buallica

Ne te gjithë Shqipërisë, sipas statistikes se fundit te vitit 1938 gjenden 21 486 khere buallica dhe kur ju shrohen 15 % rezerva, shifra e naltpepërmendur arrijne ne 24 709 khere. Eshte interesant se shifrat e vjetra ne buallica kane rene ne gabim 50 % duke

the view point of conformation and economic features remain behind Myzeqes' buffalos

Third centre is formed by The prefectures of Viora , Shkodra , Tirana and Gjirokastra which have 682, 164, 71 and 29 heads respectively. As known, the buffalos are sporadically reared and there is no any economic importance to Albanian livestock. In these regions the density is 0.5-1 buffalo. There are no buffalos in the Prefectures Diber and Kosovo

In 1938's, according to recent statistics there are 21486 buffalos in Albania, adding 15% reserved figure, the population reaches to 24709 heads. It is interesting to stress that there is an error at the rate of 50% according to old data, leaving out from the reality and accepting that there are only 10 000 buffalos. The majority part of sum of 21486 heads, nearly 50% are males which express the main purpose of keeping buffalos. According to recent statistics, there are 10252 buffalos in Albania, which are used for plowing arable land and pulling heavy loads. There is quite different proportion with regard to number of males in cattle: 168 190 heads out of 391 175 cattle or more than 1/3 are used for plowing arable land. We are right to say that buffalo, right

u larguar nga realiteti dhe duke pranuar se gjoja ne Shqipëri ekzistojnë vetem 10 000 buallica.

Pjesën me të madhe të shumës 21 485, afro 50 % e formojnë buajt e keshthu, duket edhe njëherë qëllimi kryesor i rritjes së buallicave. Simbas statistikave të fundit, në Shqipëri gjenden 10 252 buajt që shërbejnë në lëvizimin e tokës dhe në tërheqjen e barrave të renda. Ky propozicion në llojin e gjedheve paraqitet krejt tjetër. Ngja 391 175 krerë gjedh për punë të lëvizimit të tokës prodhojnë vetem 168 190 të cilët janë me taper se 1/3-ta.

Me të drejtë mund të themi se buallicat sot për sot e plotësojnë nevojën e një kalli të rend ose të makinës bujqesore që nuk e zotëron bujku shqiptar. Ardhmëria e buallicave do të ndjekë fatin si në shtetet e tjera d.m.th. në përmirësimet e bujqesisë dhe në paksimet e kënetave barzisë do të pakesohen dhe mund të mbeten vetem në buzen e disa lumenjve e liqenve si ka ngjarë në Itali, Hungari dhe Bullgari.

Rritja e BUALLICES

Botim i Institutit të Lartë Shtetror të Bujqesisë, Tiranë 1967

Dr.Vet. Jakov MILAJ

.....
Vetëm në një zë kemi patur ulje nga viti në vit : në atë të buajve, këta, nga paralufta në vitin 1965,

now, meets the need of a horse or an agricultural machine that Albanian crofter doesn't have. Albanian buffalos' Futurity will be similar to the fortune of buffalos in other states, that means : mechanized agriculture, reduction of swampy areas as a consequence very limited areas round bank of rivers, lakes and very small number of buffalos as it has occurred in Italy, Hungary and Bulgaria.

Raising of buffalo

Publication of High State Institute of Agriculture, Tirana 1967s

Dr. Vet. Jakov Milaj

Only in a species we have had a decline of animals' number in buffalos. They have reduced up to one fourth. Is this high reduction justified? Someone means that the buffalo can not be kept in low land, were the swamps were disappeared by the improvement of land and the agriculture is intensified. I will try to prove that today, buffalo may be raised and it is profitable.

Buffalo is very adaptable to the field. One is well adapted to the climatic conditions of this area and it is very resistant to diseases. Buffalo doesn't want an exiguous diet. Its products should not be underestimated.

As for buffalo's milk, it is of im-

kane zbritur në një të katërtën. A është e justifikueshme kjo zbritje kaq e madhe? Dikush mendon se buallica nuk ka vend në fushën ku kënetat i zhduku bonifikimi dhe bujqësia është intensifikuar. Une do të mundohem të provoj se, edhe sot, mund të mbahet dhe se ka leverdi që të mbahet buallica.

..... Buallica është shumë e përshatëshme për fushën. Ajo i qendron shumë mirë kushteve klimatike të kësaj zone. Preket pak nga semundjet. Për të siguruar prodhimet, nuk ka kurrësa të mëdha për ushqim të zgjedhura.

Prodhimet e saj nuk duhet të nënvlefësohen

... Per qumeshin e buallices nuk duhet të shikohet vetem sasia por edhe cilësia. Ai ka yndyrë 2 here me taper se qumeshi i lopes, gjithashtu ka kazeinë dhe albumine me taper. E prandaj, vetem për këte përberje duhet të mendohet se, kur nga një buallice nxirret mesatarisht 800 kg qumesh të vitit, këto janë baraz me 1600 kg qumesh të lopes. Nëse i takon yndyrës e lëndës së thatë dhe me 1250 kg qumesh të lopes, për secilin qumesh të cilin e merr tregëta.

Përsa i përket mishit sqarova se korrat lindin me të mëdhenj dhe shtojnë peshë me shumë nga vicalet e vendit. Deri në

portance to consider not only amount but also milk content. Fat content is twice more than cow's milk. In addition, there are casein and albumin in the milk of the buffalo more than in the cow one. That is way, we have to reckon up that where a buffalo overagey produces 800 kg milk/year, it is equal to 1600 kg cow milk with regard to fat and dry matter as well as it is equal to 1250 kg cow milk as to price of milk bought by the trader.

Regarding the meat, I explained that young buffalos have live weight at birth and live weight gain higher than local breed calves. Up to two years old, ones have very delicious and nutritious meat similar to vital. Live weight reached at the age of two years old is 277 kg and killing out over 50% without any special serve or nutrition. It is possible that without adding or using combined feed but only constantly giving it, live weight would be higher at this age, having more meat in market.

Buffalo Newsletter,

No. 4 - December 1995

Ylli Bicoku, Kristaq Kume

Buffalo population and production in Albania
(Popullata dhe prodhimi i buallicave në Shqipëri)

moshen 2 vjec kane mish shume te shijshem e te ushqyeshem qe nuk bi ne mishin e vicit. Ne kete moshne,ypa shetbim e ushqim te vecante eshte aritur peshat prej 277 kg, me nje treze ne mish mbi 50 %. Ka munde si qe pa shtuar ose shkembyer ushqime por vetem duke i dhene kato panderpreje, peshat e gjalle ne kete moshne te ngrihet dhe, ne kete menyre, te shtohet edhe me teper mish ne treg.

Buffalo Newsletter,
Nr.4 – Dhjetor 1995
Vili Bicoku, Kristaq Kume

Buffalo population and production in Albania
(Popullata dhe prodhimi i buallicave ne Shqipëri)

1. Origjina, tipi, raca, grupet dhe kryqezimi
Europiane/Mesdhetare

2. Zona gjeografike ku ndodhen buallicat
Zona bregdetare fushore

3. Numri
Femra te rritura 70 kere

Meshkuj te rritur }
Brezi i ri } 30 kere

Popullate ne zvogelim

1. Origin, type, breed, groups and crossbreeding
European/Mediterranean

2. Geographical area, where buffalo is situated
Coastal lowland

3. Population size
Adult female 70 heads
Adult males }
New generation } 30 heads
Population is reducing

4. Përshkrimi (Tab. 1)

Tabela Nr.1

Disa të dhëna të përgjithshme për specien e buallices ne Shqipëri

Data on the buffalo species in Albania

	Meshkuj te rritur	Femra te rritura
	<i>Male</i>	<i>Female</i>
Lartesi ne xhidavi (cm)	137	126
<i>Wither height(cm)</i>		
Pesha e gjalle (kg)	637	365
<i>Live weight (kg)</i>		
Ngjyra	E zeze/ gri e errët	
<i>Color</i>	<i>Black / dark grey</i>	
Briret	Te kthyer mbrapa dhe anash	
<i>Horns</i>	<i>Back and side inward bent</i>	

5. Prodhimtaria
Prodhimi mesatar i qumeshit(kg)
380-480

5. Production
Average milk production (kg)
380-480

6. A perdoren buallicat si kafshe pune ?
Po

6. Are buffalos used as draught power?
Yes

7. Ushqimet qe perdoren per buallicat

7. Feeds used by buffalos

Kullote
Bar i thate
Nenprodukte te bimeve te crave
Miser/hime vetem gjate perudhës se dimrit

By - products of agricultural plants
Maize / bran, only during the wintertime

8. Perspektiva e buallices si kafshe prodhuese

8. Perspectives of buffalo as the producing animal

Nje nder arsytet kryesore te zvogelimit te madh te numrit te

One of the main reasons of substantial buffalo population

buallicave ka qene kolektivizimi i bujqesise. Ne te njejten kohe investimet e bera per bonifikimin e kenetave dhe mekanizimin e bujqesise kane ndikuar ndieshem ne kete renie te numrit te klerave te buallicave. Duke e mbareshtuar, ne rastet me frekuento si kafshe pure, interesi per kete kafshe aktualisht eshte ne renie te vazhdueshme. Mendojme se ndryshimet e reja ne politike dhe ekonomi do te krijojne hapsira te reja per fermerin shqiptar dhe do te bejne qe cilti rikthehet mbareshtimit te kesaj specje, tashme me objektiva te reja.

Situatat e reja dhe, ne vecanti kerkesat per zhvillimin e turizmit, mendojme se do tye ndikojne ne rritjen e kerkesave te produkteve ushqimore qe realizohen nepermjet prodhimve qe jep kjo kafshe. Qumeshtit i buallice dhe djathi e gjapli i prodhuar prej tij jane produkte cilesore. Nisur nga keto konsiderata, po punohet per te konceptuar dhe realizuar nje project i cili do te kete si objektiva kryesor te tij rritjen e numrit te buallicave ne Shqiperi dhe permiesimin e gjeneitk te tyre.

International Workshop on the Development of Programmes for Co-operation on Animal Genetic Resources Management in the Countries of SEE.

reduction has been the collectivization of the agriculture. At the same time, the investments made for draining swamps and the mechanization of the agriculture have considerably affected on the declining of buffalos' number. Having been managed as animal for drought power in general, the concern for this animal is actually decreasing. We think that the new political and economical changes will create new spaces for the Albanian farmer to manage again this species but already according to new objectives

New situations, in particular, the demands for the tourism development will influence on the increase of demands for foodstuffs provided by this animal. Milk, butter and cheese produced by buffalos have high quality. Startled by these considerations, we are working to conceive and fulfill a project, which will have as its main objectives the increase of buffalos' number and their genetic improvement.

International Workshop on the development of programs for Co-operation on Animal Genetic Resources Management in the Countries of SEE
Thessaloniki, Greece,
19-22 June 1999

Thessaloniki, Greece,
19 - 22 June 1999

K. Kume, Nj. Tahiri
Buallicat ne Shqiperi

Hyje

Ne vitin 1938 numri total i buallicave ne Shqiperi vlersohet ne rreth 25 000 krere. Pjesa me e madhe e tyre ndodheshin ne zonen bregdetare fushore te Shqiperise. Giate viteve 1950 - 1990 ky numer eshte zvogeluar ne menyreshume te ndieshme si rezultat i bonifikimit te kenetave, mekanizimit te punimeve bujqesore dhe transportit ne bujqesi, shtirmit me ritme te larta i gjedhit te qumeshtit. Ne vitet e fundit si rriedhoje e ndryshimeve politike e social - ekonomike qe shkaktoan shpejterjen e fermave shtetore dhe kooperativave bujqesore, popullata e buallicave u zvogelua ne menyre katastofike. Ajo u zvogelua ne rreth 60 - 70 % te saj (Bicoku, Kume, 1995) dhe aktualisht ekzistojne rreth 120 - 130 krere, nga te cilat vetem rreth 70 % e tyre jane buallica. Ato jane te lokalizuara, ne pjesen me te madhe te tyre, ne zonen bregdetare qendrore te Shqiperise.

Buallicat ne Shqiperi, ne perqijteshi jane perdorur si kafshe pure. Prodhimi i mishit prej tyre realizohet kryesisht nga therriet

K. Kume, Nj. Tahiri
Buffalos in Albania

Introduction

In the year 1938, Total buffalo population was about 25 000 heads. The majority of buffalos were situated in the coastal lowland of Albania. During the years 1950-1990 buffalo population was considerably reduced as a result of draining swamps, the mechanization of the agriculture, development of transport in Agriculture and the high rhythm increase of dairy cattle population. Recently, as a consequence of the political, social and economical transformations that brought about the disintegration of state farms and agricultural cooperatives, buffalo population catastrophically reduced by about 60-70% (Bicoku, Kume, 1995). There actually are 120-130 heads out of which 70 % are females. The majority of buffalos are located in coastal central lowland of Albania.

In Albania, Buffalos are in general used as drought power. Meat production is chiefly provided by slaughtering young males. Milk is freshly consumed. There is no tradition for cheese production. The management system of buffalos is actually extensive. Main feed sources of buffalos are:

e katorrave. Qumeshiti konsu-
mohet i fresket. Nuk ka tradita
ne përpunimin e qumeshitit për
prodhim djathti. Sistemi aktual i
mbareshimit të tyre është exten-
sive. Burimet kryesore për ushqij-
min e tyre janë kryesisht kullotja,
përdoret foragjere të kultivuara,
jonxhe e njome dhe me shumë
bar i thate. Vetem gjatë periud-
hës së dimrit ju jepet një sasi e
vogël ushqimi i koncentruar si mi-
ser ose hime. Niveli i prodhimit të
qumeshitit është i ulët, gjatë lakta-
cionit prodhohet rreth 380 – 480
kg qumesh (1 mjelje). Bullica
shqiptare klasifikohet në grupin e
bullicave të Mesdheut.

Plani Kombëtar për Rruajtjen dhe Mbareshimin e Bullicave

Aktualisht, duke patur parasysh
numrin e bullicave që janë në
riprodhim, popullata e bullicës
në Shqipëri klasifikohen në grupin
e bullicave " Në nivel kritik zh-
duke". Kërret aktual janë prona
e rreth 40 fermeresh, çdo njëri
për të cilëve mbareshon rreth
2 – 3 krerë. Kjo e veshitreson se-
riozisht suksesin e një programi
racor për rruajtjen, in-situ dhe
zhvillimin e kësaj specje në Shqi-
përi. Nderkohe, vleresojmë se
në masat urgjente që duhet
të realizohen me mbështetjen e
fondëve që duhet të jap Qeveria
Shqiptare, janë identifikimi i kësaj
popullat dhe orgainizimi i moni-

grazing, the cultivated forages,
alpha-alpha and hay. A small
intake of concentrated feed
like maize or bran is used during
the wintertime. Milk yield is low,
about 380-480 kg. Albanian buf-
falo is classified into the group of
Mediterranean buffalos.

**National Plan for buffalo Con-
servation and Management**

Buffalo population is classified
in the group of populations at
the risk of extinction, taking ac-
tually into account the number
of breeding buffalos in Albania.
Buffalos are ownership of 40
farmers, each of them man-
ages about 2-3 heads. There is a
serious difficulty for the success
of a breeding program for in-
situ conservation and the de-
velopment of this species in Al-
bania. Meanwhile, we estimate
that one of urgent measures that
must be taken by Albanian Gov-
ernment is the subsidization of
the identification and monitor-
ing this population by means of
activating public scientific institu-
tions, like University of Agriculture.
Conceiving and implementing
in-situ conservation and breed-
ing improvement program of
this genetic pool.
Assessing this situation, the ap-
propriate public institutions
have begun their efforts. Based
on "FAO Recommendations

torimin të saj nëpërmjet aktiv-
izimit të institucioneve shkencore
publike , si Instituti i Kërkimeve
Zooteknike dhe/ose Universiteti
Bujësor. Konceptimi dhe zbatim-
in e një programi për konservi-
min in-situ të këtij fondi gjeneik
dhe përmirësimit e racor të tij.
Duke vlerësuar këtë situatë, për
institucioneve perkatese publike
kanë filluar përpjekjet . Bazuar
në "Rekomandimet e FAO për
Menaxhimin e Burimeve Gjen-
etike të Kafshëve" (FAO 1999)
është hartuar Plani Nacional për
këtë specje i cili, në themel të tij
ka zhvillimin e një programi kon-
servimi in-situ. Si objektiva
kryesore të tij janë përcaktuar :

- Rritje e numrit të krerëve
në tufat e races
 - Krijimi i një Berthame
Racore me të
pakten 50 krerë bullica
 - Zhvillimi i programit për
përmirësimin e tipareve
të prodhimtarisë
- Realizimi i këtyre objektiv
vare do të bëhet i mundshëm
nëpërmjet përdorimit të
metodave të mëposhtë :
- Planifikimit të detajuar
të konservimit të tufës dik
tuale nëpërmjet zbatimit
të një programi që do
të bashkërendojë

for ANGR management" (FAO
1999) a National Plan has been
compiled for this species which
in its foundation has the devel-
opment of an in- situ conserva-
tion program.
Main objectives are:

- Increase of buffalos num-
ber in breeding herds
 - Establishing breeding
nucleus of at least
50 heads
 - The Development of the
breeding improvement
program of productive
traits
- The fulfillment of objectives will
be possible by using the follow-
ing methods:
- The detailed planning
for actual herd
conservation by using
the program, which will
coordinate the responsi-
bilities of public
institutions and farmers.
Animal selection for
creating herds which
will serve as nucleuses
for in situ conservation
 - Buffalo herds of size
no less than 10-15 heads
will be submitted a
detailed veterinary
program

- perqiejtesite e institucioneve publike dhe fermere
- Seleksionimi i kafshëve per krijimin e tufave qe do te shërbejne si tufa bwrtharna per ruqitjen In-situ
- Grupet (tufat) e buallcave me madhesi jo me pak se 10 – 15 krere do ti nenshtrohen nje programi te detajuar veterinar

Puna per krijimin e tufes se pare racore e cila do te jete ne te njeten kohe edhe tufa me e rendesishme , ne kuader te programit te konservimit In-situ tashme ka filluar. Ajo eshte nje inisjative private. Me fonde te tjera nje fermer ka filluar te grumbulloje buallcat qe jane prone e fermereve te zones se Divjakes dhe Elbasanit. Keta fermere duke patur veterin 1 , 2 ose maksimumi 3 krere buallca e kane pofnuajse te pamundur te zbatojne kushtet e programit per konservimin e buallcave. Megjithate kete, objektivat e programit te hartuar nuk mund te realizohen vetem prej inisjatives private te mesiperme. Zhvillimi i teknologjise racore qe mbeshitet ne pairimin e ruajtjes dhe permiresimit gjenetik nepermjet perdorimit te materialit te procthuar ne Berthamat

The work has already begun for setting up first breeding herd, which will be at the same time the most important one in the framework of in – situ conservation program. It is a private initiative. A farmer by his financial fund has begun to buy buffalos from farmers of Divjaka's and Elbasan's zones who have buffalos in their ownership. These farmers having 1, 2, or maximum 3 heads only, they have almost impossible to apply the conditions of program for buffalo conservation. Nevertheless, the objectives of the compiled program can not be only fulfilled by above private initiative. Breeding technology development which is based on the principle of maintenance and genetic improvement by using biological material produced by Opened Breeding Nucleuses, under the conditions of Albania, it is necessary the involvement of public institution and the use of their fund. The support given by different international donors could be very important.

Conclusion

Under the conditions of Albania, which are characterized by:

- Limited possibilities of public fund to carry out essential intervention for ANGR

Racore te Hapur, ne kushtet si ato te Shqiperise, kerkon si te domosdoshme edhe perfshirjen e institucioneve publike dhe perdorimin e fondeve te tyre. Me rendesi eshte edhe mbeshetja qe mund te bejne donatore te ndryshem nderkombetar.

Konkluzion

Ne kushtet e Shqiperise te cilat karakterizohen prej:

- Mundesive te kufizuara te financave publike per te realizuar nderhyrje esenciale per konservimin dhe zhvillimin e resurseve gjenetike shtazore
- Nivelin e uljet ekonomik, social, kulturor e teknik te fermereve shqiptar
- Mungesen e strukturave publike ose private perqiejtes per zhvillimin e resurseve gjenetike shtazore
- Mungesa e infrastructures se nevojshme per zbatimin e programeve per konservimin dhe zhvillimin e resurseve gjenetike in-situ dhe ex-situ
- Mungesa e experiences per zhvillimin e programeve dhe mungesa e asistencesse organizative nderkombetar ne vecanti FAO

conservation and development
 Low economic, social, cultural and technical levels of Albanian farmers
 The lack of public or private structures responsible for ANGR development
 The lack of necessary infrastructure for the application of in situ and ex situ ANGR conservation and development programs

The lack of experience for the development programs and the lack of the assistance from international organizations (FAO, in particular)

It is absolutely necessary to undertake several concrete actions, which require the support of international organizations. Any delay could have as a consequence irreversible results. It is necessary to prevent the process of extinction of Albanian buffalo species, financing and fulfilling an emergence project. Project objectives should be:

- Implementing an In situ conservation program for Albanian buffalo
- Developing species and genetic improvement of productive performance
- Developing tradition for

Eshte absolutisht e domosdoshme te ndërmëren disa veprimë konkrete te cilat kërkojnë edhe mbështetjen e f orga-nizmate ndërkombëtar. Cdo vonese mund te kete si pasojë rezultate te pakthyeshme. Eshte e domosdoshme, qe per te ndaluar procesin e zhdukjes te species se buallices shqiptare, te financohet e te realizohet nje project emergjence qe duhet te kete si objektivat :

- Zbatimin e nje programi per ruajtjen in-situ te buallices shqiptare
- Zhvillimin e kesaj specie dhe permiesimitin gjenetik te performan cave prodhuese te saj
- Zhvillimin e tradites per perpunimin e qumeshitit te buallicave

Buallica nje specie qe po zhduket buallica nje specie qe mund te ruhet dhe te zhvillohet Gjate periudhes se ekonomise se centralizuar, deri ne fillim te viteve '90, faktoret kryesore qe shkakto-an zvogellim shume te madh te populates se buallicave ishin te lidhur me ndryshimet ekonomike qe shogëruan zbatimin e politikeve per zhvillimin e ekonomise bujqesore te centralizuar. Bonifikimi, mekanizimi i proceseve bujqesore dhe transporti, orientimi drejt mbareshtimit te gjedhit te

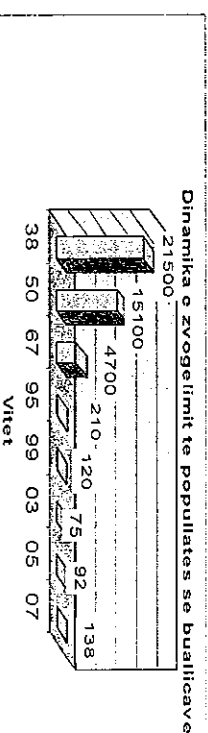
buffalo milk processing
Buffalo a species that is being disappeared ...buffalo a species that can be preserved and developed

During the period of the centralized economy, until early 90's, main factors that brought about the substantial reduction of buffalo population were related to the economic changes that accompanied the implementation of policies for the development of the centralized agricultural economy. Some factors are; draining swamps, the mechanization of agricultural processes and transport, orienting toward dairy cattle management in areas previously populated by buffalo. The continuing process of buffalo population reduction during 90's was a consequence of the lack of the economic concern of farmers. Animals inherited by state economy and / or agriculture cooperatives, already private property of peasant families, were not appreciated by these families as the producing animals that generated income to them. Most of cases, buffalos have been only kept for the sake of tradition, hobby, delightedness for tasting its milk and fat and in few cases as the only possibility of family for drought power. Meanwhile,

qumeshitit ne zonat dikur te populluara nga buallicat eti, jane disa prej tyre. Vazhdimi i procesit te zvogelimit te kesaj popullate edhe gjate viteve '90 -te ishte pasojë e risedhur nga mungesa e interesit ekonomik te fermere per kete kafshe. Kafshet e trashëguara nga ekonomite shtetërore dhe/ose kooperativat bujqesore , tashme prone private e familjeve fqndare, nuk u vlerësuën nga keto familje si kafshe qe me prodhimin e tyre do te sillin te ardhura per to. Ne pjesën me te madhe te rasteve, ato jane mbajtur vetem per hir te tradites, hobi, kënaqësië per te shijuar qumeshitin e yndyrën e saj dhe, ne pak raste edhe si mundësië e vetme e familjes per kafshë pune. Ndeikohë, niveli i ndërgjegjesimit përuajtës i pëpërfillshëm ne komunitetin e fermereve per vlerat e kesaj kafshe si nje pasurite gjenetike e trashëguar prej shekujsh, shtuar ketij edhe mungesën e politikeve per ruajtjen dhe zhvillimin e saj kane sjell kete situatë tejet dramatike.....

level of awareness was almost disregarded in the community of farmers for the value of this animal as a genetic wealth inherited through centuries, also adding the lack of policies for its conservation and development have brought about this very dramatic situation.....

.....Buffalo is a despairing example that shows of how a wealth inherited through over centuries may be disappeared when lacking attention and the care of society in general, and responsible public institutions in particular, to find possibility for the support and sustainable economic use of it....
At early 90's, the remained herd of buffalos was ownership of very few farmers
In the Lushnja's zone, with exception of a herd of 22 heads in the farm of Three Bridges, there were 5 farmers that had 19 heads together in the zone of

.....Bulllica është një shembull deshperues që tregon se si një pasuri e trashëguar nga shekujt mund të zhduket kur mungon vëmendja dhe kujdesi i shqetësuar në përgjithësi dhe institucioneve përgjegjëse publike, në veçanti, për të gjetur mundësi mbështetje për përdorimin ekonomik të qendrueshëm të saj ...

Në fillim të viteve '90, turfa e mbetur e buallicave ishte prone e një numri të vogël fermeresh. Në Zonën e Lushnjes , përvencje e tufë prej 22 kriere buallica në fermerin e Tërë Urave, në Divjakë ishin pesë fermerë që se bashku kishin 19 kriere. Një numri i vogël buallicash mbarshtoheshin në rrethin e Elbasanit, Krutjes dhe Fierit.

Për të shmanjur zhdukjen e plate të kësaj speciej, shoqata ALBAGENE, në bashkëpunim me fermerët pronarë të këtyre kafshëve në Divjakë dhe me mbështetjen financiare të GEF/PNUD/SGP, në vitin 1993 konceptoi dhe realizoi një projekt – projekt emergjence – për fillimin e zbatimit të një programi për ruajtjen in-situ të kësaj speciej.

Disa tregues të prodhimtarisë

Bulllicat në Shqipëri është mbajtur për t'u përdorur kryesisht si kafshë pune. Megjithatë këto, fermeri dhe konsumatori shqiptar kanë patur

Divjaka. A very small number of buffaloes were managed in the districts of Elbasan, Krutja and Fier. In order to avoid the complete extinction of this species, Association "ALBAGENE" in collaboration with farmers, owners of these animals in Divjaka and the financial support of GEF/PNUD/SGP in 1993's, conceived and accomplished a project – project of emergency – for beginning and implementing an in-situ conservation program of this species.

A few data of production in Albania. Buffalo has been kept to be mainly used as draught power. Nevertheless, Albanian farmers and consumers have also had concern for its products, milk and meat. But as this concern has been in second plan, the work for improving the indexes of production by applying genetic improvement programs has lacked. No any case and no any time for this species there were no initiatives to improving the indexes of production and no any case and no any time, no work has been done for improving production system. Production system has been extensive.

Albanian buffalo takes part in the group named Mediterranean buffalo. Genetic distances

interes edhe për prodhimet e saj , mishin e qumeshit. Por, duke gene se ky interes gjithmonë ka gene në plan të dytë edhe puna për përmirësimin e treguesve të prodhimtarisë nëpërmjet zbatimit të programeve gjenetiko-ricore ka munguar.

between Albanian buffalo and other Mediterranean populations are statistically no considerable

No	Treguesi Traits	Njësia	M	F
1	Lartësia në xhidavë <i>Heifer height</i>	cm	145 - 155	130 - 140
2	Peshë e gjalle -adulte <i>Live weigh - adult</i>	kg	500 - 620	300 - 450
3	Peshë në lindje <i>Live weigh at birth</i>	"	25-30	20-22
4	Peshë në keputje <i>Live weigh at weaning</i>	"	75-80	55-60
5	Shtesa mesatare ditore <i>Average daily gain</i>	g	350-400	250-300
6	Prodhim i qumeshit (i mjelje) <i>Milk production (milked)</i>	kg	Lak. I 450 - 600	Lak. III 750 - 900
7	Treguesit e qumeshit <i>Milk content</i>	%	15,1	
	Lenda e thate <i>Dry matter</i>	"	7,3 - 10,2	
	Yndyre <i>Fat</i>	"	5,3 - 6,8	
	Proteine <i>Protein</i>	"	70 - 75	
8	Riprodhimi <i>Reproduction</i>	%	70 - 75	
	Pjelloria <i>Fertility</i>	%	70 - 75	
	Service perioda <i>Days open</i>	Dite days	120 - 150	
9	Përshkrimi morfologjik <i>Morphologic description</i>			
	Manteli <i>Mantle</i>	Ngjyrë e zeze , gri e errët dhe trallë njolla të bardha <i>Black, dark grey and rarely white spots</i>		
	Britet <i>Horns</i>	Te harkuar dhe të këtyrë mbreta dhe anash <i>Arched and back and side inward bent</i>		

for in-situ conservation of buffalo species including in it not only the farm "breeding nucleus" but also 4-5 other family farms with no less than 4 – 5 buffalos.

Project outputs

- The risk of extinction of buffalo species avoided. Breeding program for in situ conservation of this species is in action. Number of heads increased. From 11 buffalos at the beginning of the project there are 19 heads in Divjake already
- Three male lines selected

- Production system improved. Fertility 85 % in breeding nucleus

Subvention policy

Supported on the project outputs, Albanian Government in order to promote the concerns of farmers to this risked species with the decision No. 219, date 16.05.2002 amended with the Decision No. 299 date 08.05.2003 has defined a special fund for subsidizing this species. This Decision anticipates the subsidization at the rate of 50 000 lek/ female

In – situ conservation program

With the financial support of GEF/PNUD/ISGP, In November 2001, ALBAGENE in collaboration with farmers in the Divjaka's zone, began the implementation of a project for in situ conservation of buffalo. This was conceived and accomplished as an emergency project. Objectives of this project were:

- To avoid the risk of complete extinction of buffalo species in Albania
- To demonstrate the model of small family farm that manage buffalos
- To promote the production of local products, such as: yogurt, cheese, butter from buffalo milk as factors for sustainable economic use of this species
- To promote and support the work in community of farmers
- To accomplish the setting up of farm "breeding nucleus" with no less than 25 buffalos
- To organize and implement the genetic program

Ne asnje rast dhe ne asnje kohe per kete specie nuk ka patur inisiativa per permiresimin e tregueseve te prodhimtarise dhe , ne asnje rast dhe ne asnje kohe nuk eshte punuar per permiresimin e sistemit te prodhimit. Ato jane mbareshtuar kryesisht ne kushtet e nje sistemi ekstensiv.

Buallica shqiptare bene pjese ne grupin e quajtur buallica e Mesdheut. Distanca gjenetike midis buallices shqiptare dhe populatave te tjera te Mesdheut jane, statistikisht te pakonside-rueshme.

Programi per ruajtjen In-situ

Me mbeshetjen financiare te GEF/PNUR/SGP, ne nentor 2001 , ALBAGENE , ne bashkepunim me fermeret ne zonen e Divjakës , filloi zbatimin e nje projekti per ruajtjen In-situ te buallice. Ky u konceptua dhe realizua si nje projekt emergjence. Objektivat e ketij projekti ishin :

- Te shmang rrezikun e zhdukjes se plote te species se buallices ne Shqiperi
- Te demonstroje modelin e fermes se vogla familjare qe mbareshton buallica
- Te nxis prodhimin e produkteve lokale, kos, djath, gjalp nga qumeshi i buallice si faktore per perdorimin ekonomik te qendrueshem te kesaj specie.

kon subvencionimin ne masen 50 000 leke /buallice dhe 80 000 leke / buall riprodhues, ekuivalent , respektivisht me 400 □/ buallice dhe 640 □/buall. Ky subvencion eshte parashikuar per nje periudhe pese vjecore.

Popullata e buallicave ne Snaqpeiri, ne krahasin me vitin 2003 eshte dyfishuar. Interesi i fermerve per kete specie eshte rritur. Programi per ruajtjen in-situ eshte sintir edhe ne fermere te tjere ne qarkun e Elbasanit dhe te Fierit. Aktualisht, ne kete popullate jane te seleksionuara dhe veprojne 8 linja riprodhuese mashkullore. Si rjedhoje e qarkullimit te riprodhuesve sipas planit te hartuar ne kuader te programit per ruajtjen in-situ, niveli i bashkegjakesise ne tufen e buallicave po zvogelohet me ritme te mira.

Per te siguruar vazhdimesine e programit, vendedje i eshte kushtuar nxitjes dhe realizimit te mekanizmave te ciliat kushtezojne rritjen e vleres se situar te produkteve. Përpunimi dhe marketingu i prodhimave te buallices dhe integrimi i kesaj specie ne programet dhe investimet per zhvillimin e agroturizmit jane objektivat qe synohet te realizohen.

buffalo and 80 000 lek/male buffalo equal to 400 and 640 Euro respectfully.

This subsidization is anticipated for a period of 5 years.

Buffalo population in Albania compared to 2003's is doubled. The interest of farmers for this species increased. In situ conservation program is extent to other farmers in the regions of Elbasan and Fier. In this population, 8 lines of male reproducers are actually selected. As a consequence of circulation of reproducers according to plan compiled in the framework of in situ conservation the rate of inbreeding is rapidly reduced in buffalo herd

To ensure the continuity of program, we have paid attention promoting and finding mechanisms which make possible the increase of added value of products. Processing and marketing buffalo products and integration of this species in programs and investments for the development of agrotourism are objectives to be fulfilled.

